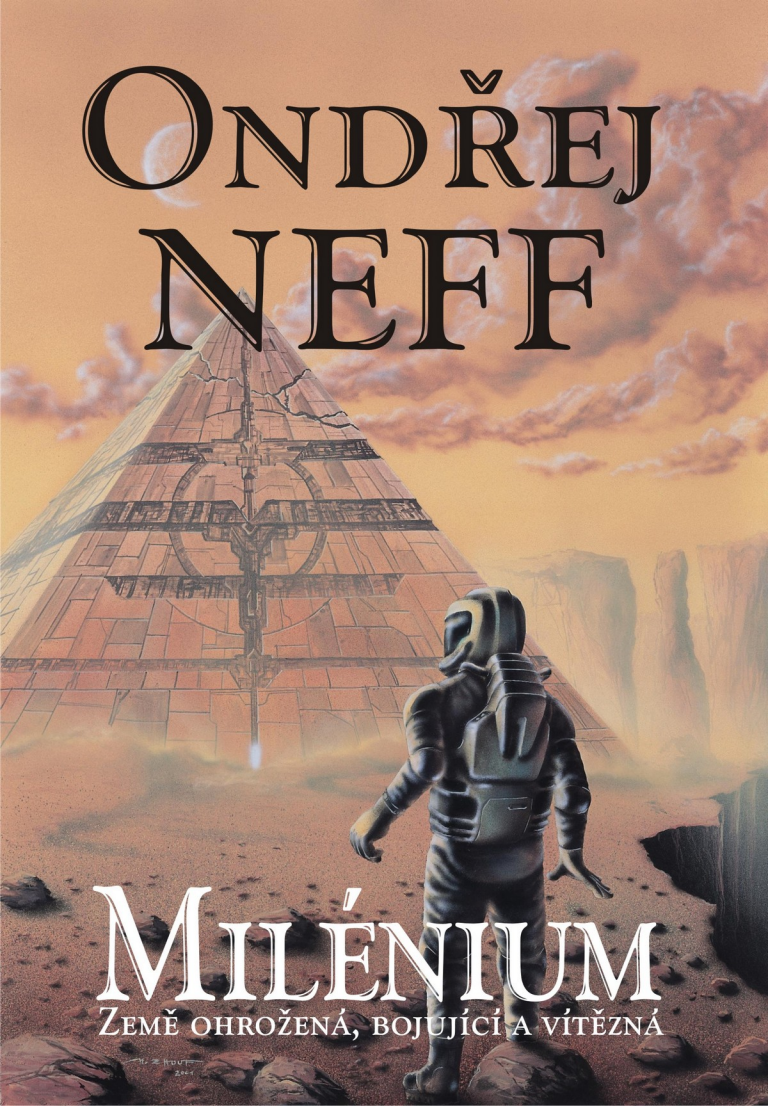

ONDŘEJ
NEFF

MILÉNIUM

ZEMĚ OHROŽENÁ, BOJUJÍCÍ A VÍTEZNÁ

M. Z. KOUT
2004

PROLOG

Paže o rozměrech mužského stehna se vynořila ze stínu, prsty se roztáhly jako pařát kondora, pak spěchající chodec stačil jen zahlédnout odlesky pouličních lamp na hranatých chromovaných cvočcích na rukavici a vzápětí už jenom vnímal nesnesitelnou bolest na hrdle. Profesionál ho uchopil s přesností stroje za hrtan a stiskem prstů ho ochromil, takže mu v pažích nezůstala síla pětiletého dítěte.

Bolest netrvala dlouho.

Paže ho vtáhla do vchodu domu páchnoucího močí a kouřem hašíše s touž strojovou nesmlouvavostí, s jakou mu prsty sevřely hrdlo.

Byl za ten stisk vděčný.

„Vezměte mě s sebou... prosím,“ zasípěl, když sevření povolilo. Úpěnlivě se snažil spatřit útočnickovu tvář, doufal, že ho uprosí očima. Chtěl, aby ho odvěkli, kamkoli, a třeba aby s ním udělali cokoli, co uznají za potřebné - jen když se odsud dostane pryč.

Tma zadusila jeho naději. Nebylo ani vidět, že tiskne dlaně do znamení vroucí žádosti.

„Cože?“ ovanul mu obličej sprostý parfém kořalky saké. Naprostá lhostejnost k jeho osudu. Lhostejnost a účelovost přesných pohybů profesionálů zla.

Ohmatávaly ho drobné ruce. Byly hbité, cílevědomé. Ty pohyby ho v zápětí uvedly do zmatku, neměly totiž smysl, hbitost zůstala, cíl se však vytratil. Co to s ním dělají? Ruce minuly jeho peněženku bez povšimnutí, elektronická databanka zůstala na svém místě v pouzdře na opasku. Útočníků bylo víc, nedokázal je ale spočítat. Nějaký záblesk ho na chvíli takřka oslepil, úlek byl vystřídán čistou hrůzou, když ho na dlaních zastudil kov. Snad ho nechtějí mučit... Bangkočtí lupiči někdy drtí svým obětím prsty, aby se dozvěděli kódová čísla bankovních karet.

Bylo by to strašné, ale dávalo by to smysl.

Mohl by je zastavit, mohl by je přesvědčit, že jim řekne a dá všechno i bez mučení, jen když ho vezmou s sebou.

Nechtěli však po něm nic.

Venku se ozval dupot, hulákání.

Je to jako hon na lišku, blesklo mu hlavou. V dětství se jednoho takového podniku zúčastnil. Docela ho to bavilo. Byl mezi honci, připleťl se mezi ty krásné muže v červených oděvech jako šlachovitý chlapec v džínách, jako honec, neměl mezi nimi

co dělat, kdokoli ho mohl přetáhnout bičíkem, ale neudělali to, nejspíš je strhnul pohled na jeho nadšení, na jeho živočišnou radost z organizované vraždy, sami byli přece také vrazi, bavila je smrt.

I toto je hon. Nyní ho baví už podstatně méně. On je tou liškou.

Byli tady.

Zmalátněl, kolena se mu podlomila, pootevřel ústa. Pozdě... Ve vchodu zařval revolver a ohnivý ďábel bujně prohnal temnotou devítimilimetrovou střelou.

Opřel se o plesnivou stěnu, pokusil se o ni zachytit dlaněmi, ale nohy ho už neposlouchaly, klouby mu povolily, takže se těžce sesul na udupanou zem.

„Stát! Ani hnout! Policie!“

Výzva potvrzená dalším výstřelem.

Dusot prchajících bosých nohou připomínal cupitání prchajících krys. Kdybych tak mohl být jedním z nich... pomyslí si.

A byly tu další ruce, neméně silné a bezohledné. A znovu chlad kovu, dvou ocelových prstenců obemykajících zápěstí.

Světelné trámy svítilen bořily hradbu tmy. Narážely však jen na plesnivé stěny domu, na okamžik se zastavily na červeně nalakovaných dvířkách opatřených masivním visacím zámekem, na potrhaném plakátu zapovídacím prodej psychostimové elektroniky, na plastickém pytli naditým hniječím zbytky.

„Vstávejte, Garrette,“ křičel někdo. „Vstávejte. Hlavu vzhůru, teď budete pro změnu umírat vy.“

Však já už umírám, nechte mě být, blesko muži hlavou.

Postavili ho na nohy. Venku zakvílely pneumatiky. Bodejť by tak prudce nebrzdili, pomyslí si, když pneumatiky neplatí ze svého. Proč takový chvat? Už jsem váš...

Když ho vystrkali na chodník, stačil ještě zahlédnout, jak se veliký štábní offimobil thajské policie živočišně chvěje na rozkmitaném pérování. Měli byste si nechat vyměnit tlumiče...

Policisté uniformovaní i v civilních oblecích vedli zajatce k vozu. Ulička, ještě před chvilkou plná lidí, připomínala mrtvou filmovou kulisu dva dny po natáčení. Jen smečka vychrtlých psů tudy běžela za svým vůdcem, který se pyšně rozhlížel, jako by to bylo jeho zásluhou, že se lidská chasa odtud tak rychle vytratila.

Z offimobilu vystoupili dva muži, jeden Thajec, druhý Evropan. Evropanovi mohlo být padesát, možná dokonce

pětapadesát let. Na jeho těle bylo možno nalézt tři balvanovité útvary: dvojici pěstí a lebku. Pěstí byly zvyklé rány udílet, lebka je dokázala absorbovat bez viditelné újmy na integritě. Oči měl však ten muž zvědavé, mladistvě čilé. Přestože se rád tvářil mrzutě - měl totiž za to, že mrzutost patří k jeho povolání, vrásky u koutků očí ho zrazovaly: rád se smál a dovedl i prohry brát z humorné stránky.

Asiat ukázal na zajatce rukou. To je on, vyjadřovalo Thajcovo gesto. Je váš. Evropan si zajatce pozorně prohlížel.

„Představoval jsem si vás jinak, Garrette. Myslel jsem, že terorista s tolika mrtvými na kontě bude nějaký superman. Jenže vy vypadáte jako živá sračka.“

Jeden z policistů, kteří zajatce třímali za paže, se zasmál a volnou rukou ho nepříliš silně ze strany udeřil do obličeje.

„Nechte toho,“ řekl Evropan. „Koneckonců, je to studovaný člověk. Pilot, informatik... a samozřejmě hlavně terorista. I to je vlastně druh filozofického vzdělání.“

„Vyblijte si oči, Salzmann,“ doporučil mu zajatec ne právě vybranou mluvou. Evropan se zasmál.

„Oči. Ano, i ty nás zajímají. Odveďte ho dovnitř,“ řekl policistům a ukázal na otevřené dveře offimobilu.

Žluté a červené kruhy, které až dosud zajatci mátlý zrak, se rozptýlily. Vnímal už vnitřek vozu. Spatřil kovové křeslo s okopaným nátěrem, přišroubované rezavými maticemi s důkladnými podložkami k podlaze, se širokými řemeny na madlech a na opěradle. Vykřikl a pokusil se vzepít nohama o práh. Úder pěstí na žaludek mu vyrazil dech. Padla na něho beznaděj. Čekal, že ho budou mučit, ale překvapilo ho, že to začne tak brzy, už teď, na ulici.

Policisté obvykle nechají zadrženého nějaký čásek vyžrát ve vězeňské cele. Pak si ho teprve vezmou do parády.

Mají nejspíš naspěch.

Odemkli mu pouta, ale vzápětí mu kolem paží, ale i nohou, hrudi a krku utáhli řemeny. Byly na omak slizké. Napadlo ho, zdali je to pot anebo krev předchozích obětí.

Evropan nastoupil za ním, otočil se k němu zády a něco kutil u pracovního stolu.

„Jste Herbert Garrett, narozený 29. listopadu 1960 v Dublinu,“ konstatoval. „Povolání... terorista. Vy byste řekl, příslušník Hnutí za osvobození Jihu.“

„Já bych řekl,“ ozval se spoutaný, „že jste smradlavý impotentní sráč.“

„To říkáte teď,“ usmál se na něho Evropan vlídně. „Uvidíme, co budete říkat za týden. Teď si vás identifikujeme.“

Úleva i úlek současně.

Nebudou ho tedy hned mučit, nechají si to na potom. Nejdřív mu sejmou otisky prstů a obraz kresby očních duhovek kvůli identifikaci. Jaké další informace ale vyplavou na hladinu informačních tůní počítačové databanky? Hnutí za osvobození Jihu, no dobrá. To ale není všechno, zdaleka to není všechno...

Do třetice ho cosi zastudilo na rukou. Daktyloskopické scannery... Zavřel oči, aby znesnadnil zaměření duhovek, ale Evropanův asistent mu prsty otevřel víčka. Zatčený divoce rejdlil očima ze strany na stranu, ale záblesk výbojkového světla dokázal vystihnout ten správný zlomek vteřiny. Scanner zachytil kresbu jeho očí a předal informaci databance. Evropan se zasmál.

Past sklapla. Informace se ocitla v čelistech mikročipů, které ji teď budou - ne moc dlouho - žvýkat.

Venku se ozvaly nějaké hlasy.

„Co se děje?“ houkl Evropan.

„Přijeli lidi od *Group Eight*,“ odpověděl mu kdosi starostlivě.

„Pošlete je do hajzlu,“ doporučil Evropan. „Větší bere. Jsme *Světová antiteroristická*. A tohle je vrah, a pěkně svinský k tomu.“

„Máte pravdu, Salzmanne, že větší bere,“ řekl někdo venku. Zajatec ho nemohl vidět, protože řemeny mu nedovolovaly pohnout hlavou na stranu, ale podle přízvuku odhadoval mluvčího na Japonce. „Musí to ale být správná karta.“

„Garret je velmi správná karta. Řekl bych... eso, samozřejmě kulové.“

„Omyl. Tenhle člověk se jmenuje Brian Tevis.“

„Vy jste se zbláznil, Macumuro. Včera odpoledne na letecké základně zabil vysokého důstojníka a pět nevinných lidí...“

„Upřímně lituji smrti generála Schloempa a lidí, které kolem sebe shromáždil jako živý štít. To ostatně výmluvně vypovídá o jeho mravním profilu. Skončil tak, jak skončit *musel*. Brian Tevis ale neměl s atentátem nic společného. Musel jste se zmýlit. Chytil jste jiného člověka. To se při policejní práci stává, není to žádná tragédie. Pokud se o tom nedozví tisk, samozřejmě.“

Zajatec tiskl oční víčka k sobě. Mozek se pomalu probíral informacemi, které k němu doléhaly zvenčí. Pět nevinných lidí... Proč stáli tak blízko? Proč se pokusili tyрана a zaprodance vykořisťovatelů krýt vlastními těly? Proč se nechali zpitomět imperialistickou propagandou? Proč je zkorumpoval bezduchý blahobyť, vzestup národního produktu a proč jim nevadí úpadek

prastaré kulturní tradice, která *jediná* může chudý Jih zachránit před vlivem bohatého Severu? Proč se postavili před ústí samopalů, třebaže jim muselo být jasné, že smrt je neodvratná? Schloemp je k tomu donutil, to je jediné vysvětlení. Byli nevinní, můj bože!

Co to ale ti lidé ještě povídají... Kdo je to Brian Tevis?

Macumura měl se Salzmannem fyzicky, ale i vystupováním mnoho společného. Stejně povolání, podobné metody, příbuzná letora... Kdyby se ti dva utkali, kdo ví, jak by to dopadlo!

Do hovoru vstoupila kratičká melodická znělka. Salzmann se rychle otočil. Čekal, že na monitoru počítače spatří jméno Garrett, ale stálo tam Tevis, ať se díval jak se díval. V roce 1960 se narodil, ale v dubnu. Na listině hledaných zločinců byl, ale ne pro terorismus a masové vraždy, nýbrž pro pašování hodinek, krádeže automobilů a padělání elektronických letenek.

Zatracený Macumura, je snad čaroděj? Vždyť tohle je tak jasný případ. Jsou svědkové, kteří dosvědčí, že dnes odpoledne...

Prokurátor bude chtít přesnou identifikaci. Otisky prstů, oční duhovka... O kom tady jde řeč, o teroristovi Garrettovi, nebo o jakémsi Tevisovi, podvodníčkovi desátého řádu?

„No tak, Salzmann, pusťte pana Tevise. Musíme se ho na leccos vyptat. Singapore Airlines ošidil o patnáct tisíc babek, hajzl jeden. Nebo snad... Mám zavolat státní policii? Víte přece, že s ní nemáte nejlepší vztahy.“

Salzmann chvíli hrál roli Lotovy ženy, pak přistoupil ke křeslu a uvolnil řemeny. Byl si jist svou věcí. Těmhle chlap je Garrett. Čert ví, kdo dokázal vstoupit do databanky a vyměnit v ní informace o identitě. Čert to ví, pokud to neudělal on sám.

Na vstup do databanky si netroufne jen tak někdo.

Salzmannovi svitlo.

Group Eight... No ovšem. Ti přeci pracují pro Macušitu, jeden z největších průmyslových koncernů světa, jednoho z Leviathanů, z firem, které si mohly dovolit koupit si pro svoji soukromou potřebu celý suverénní stát, a s jeho suverenitou křeslo v OSN a další výhody... Za obrovskou cenu, která ovšem v *budgetu* takového Leviathanu nehrála významnou roli.

Já proti Macušitě nemám šanci, řekl si Salzmann.

Zatím.

Pokynul svému asistentovi, aby pomohl zajatci vstát, a Thajec celkem správně usoudil, že to nemusí dělat právě ohleduplně. Garretta Tevise z offimobilu více méně vykopli a nejspíš by odchod

nezvládl v plné důstojnosti. Naštěstí ho zachytila masitá náruč pana Macumury.

„Tak pojd'te, Tevisi, pojd'te. Není to jen Singapore Airlines. Proč jste si zasedl zrovna na Deltu? To jsou velmi nedůtkliví pánové...“

Dřív než nasedli do širokánské *american style* toyoty, dostihl je Salzmannův hlas: „Nemyslete si, že jste z toho venku, Garrette. *Group Eight*, seru na vás, Macumuro! Seru na Macušitu, seru na všechny zasraný Leviathany. Soukromý státy... seru na ně. Dobře, dokázali jste tady tomu vrahounskému hajzlovi prohodit záznamy v databance. Oukej. Jenže, já vám něco povím, Macumuro. Já nejsem sráč koupenej nějakou zkurvenou firmou. Já jsem normální policajt. Vy taky, Garrette, poslouchajte, co vám uši stačej. Já vás nespustím z merku... i kdybyste mi měl utéct třeba na Mars.“

Toyota odjela do tmy a do zvuků obyčejně tajemné ulice a do světla lucerny se vrátilo obvyklé společenství mužů, žen, dětí a krys.

Salzmann se za ní díval, dokud mu nezmizela ze záměrné, jak by řekl balistik. Pak vsedl do offimobilu a řekl řidiči, aby jel pryč. Na otázku, kam že má jet, odpověděl dosti sprostou nadávkou.

Kapitola první

1

„Ještě jsme nemluvili o zárukách, pane Loewensteine,“ řekl Georg van Grof.

Chystal se uzavřít kontrakt s firmou Matra-Messerschmitt na utajený záznam funkce zbraňového systému Pointer firmy Macušita, řečeno velmi zdvořile; šlo ovšem o docela obyčejnou průmyslovou špionáž, řečeno věcně, dokonce krádež, řečeno drsně, avšak pravdě nejbliž. Pan Loewenstein, zástupce Matra-Messerschmittu, který se právě chystal přiložit titanový hrot svého plnicího parkeru k ručnímu papíru smlouvy, zvedl oči barvy ubrusu ve vinárně *Blue Laguna*, Nice.

„Záruky z vaší strany?“ opakoval měkkou, jakoby zastřenou angličtinou. Pětatřicetiletý šéf tajných operací firmy Matra-Messerschmitt patřil k tomu druhu Němců, kteří vypadají jako Američané, chovají se jako Francouzi a tvrdí jsou jako Teutoni. Nebylo by divu, kdyby se mezi jeho předky našli Heydrich i Canaris. „Ty jsou přece obvyklé. Váš život, van Grofe. Život vaší ženy. Životy zde přítomných pánů.“ Usmál se na Golanze a profesora Németha, kteří strnule seděli opodál. „Nebo jste snad myslel... záruky ze strany Matra-Messerschmittu?“

Hrot pera tkvěl ve vzduchu. Loewenstein se ledově usmál.

„Možná, že jsem vás měl na naši podmínku upozornit dříve. Chci ale jednat solidně. Máte ještě cestu zpátky. Můžete od smlouvy odstoupit a my odejdeme a už se nikdy nevrátíme. Nic zlého mezi námi nebude. No tak, van Grofe?“

Širokým oknem vroubeným holandskými krajkami nahlíželo dovnitř šedé nebe britské metropole. Ve vzduchu byl trvale přítomen dým tabáku *Flying Dutchman*, pára čaje *Orange Pekoe* silně aromatizovaného bergamotovými oleji a pak ještě cosi těžko popsatelného, snad nejlépe jako „atmosféra klidu“. Snad tak voněla kůže klubovek, snad plátna starých obrazů, na kterých převládala hnědá a tmavozelená barva, snad srst koberce původu, zdálo by se podle složité symetrie květinových motivů, savonnerijského na podlaze, a možná se do této směsice vloudily i molekuly par dobrého koňaku, jež proklouzly kolem zabroušených zátek vsunutých do hrdel křišťálových karaf, ukrytých před zrakem návštěvníka za vykládanými dvířky domácího baru. Nicméně cosi přece jenom poněkud vybočovalo z aristokraticky poklidného rázu výzdoby místnosti. V intarziích

baru by bedlivý pozorovatel objevil symboliku salamandra, vedle hada požírajícího vlastní ocas další posvátné znamení alchymistů. Řádka rytin ve zlatavých rámech, rozvěšených vedle dveří, zobrazovala fáze mystické technologie výroby filozofického zlata. Tantristická soška na stole zase připomínala mystiku orientální. To byly stopy po jemné ruce a zvláštních zálibách Juliany van Grofové, amatérské, zato však nadšené vyznavačky tajných nauk všeho druhu, čím starobylejších, tím lépe.

Georg van Grof, majitel bytu - a tím tedy i všech těch vůní kolem, seděl ve vysokém ušáku potaženém goblénovou látkou zdobenou vinnými listy. Vypadal jako postava z Vernova románu zobrazená Bennetem nebo Fératem: muž asi šedesátiletý, nicméně mladistvě svěží. Kudrnaté černé vlasy mu neřídly, ale ani příliš nešedivěly; nezdálo se však, že si je barví, jejich lesk byl přirozený. Zato plnovous měl prokvetlý bílými nitkami, po stranách dokonce hustě. Kdo neznal jeho způsoby, mohl by si myslet, že se chystá na recepci dánského vyslanectví. Měl na sobě tmavomodrý, černě proužkovaný oblek z anglické vlny, bělostnou košili a tmavou kravatu. Obutý byl do střevíců původu zřejmě italského. Seděl v křesle, nohu přes nohu, pohodlně opřený, ruce v klíně a s hlavou poněkud nakloněnou na stranu pozoroval svého hosta.

Pak pohlédl na Viktora Golanze, svého tajemníka, na svoji pravou ruku, na své *alter ego*.

Golanzovi jistě nebylo ani třicet, avšak čísla z něho autorita muže disponujícího velikou mocí. Byl to ovšem přenašeč, nikoli zdroj moci, rozhodnutí vždycky jen vykonával, nikdy nevydával. Měl na sobě nenápadně šedavý úřednický oblek, sice velmi kvalitní a drahý, avšak rozhodně ne aristokraticky vznešený. Byl štíhlý, jeho pohyby byly atleticky energické a pružné, v tmavých očích měl jiskru a u koutků úst se mu rýsovaly přísné vrásky. To vše by se hodilo k obrazu výkonného úředníka mezinárodní korporace, jaký najdeme v každé příručce typu *Cesta k úspěchu*. Měl ale cosi navíc, nějaký vnitřní klid a sebedůvěru, možná i humor a rozhodně ironický nadhled. Pokud mu cosi chybělo, pak asi jakási stopa po dekadenci, stigma po osudovém dotyku, který vytváří z chytrých lidí génie a z mocných lidí vládce.

Golanz nepatrně pokývl.

„Nechápu, o čem hovoříte. Měl jsem za to, že už jsme se dohodli,“ řekl van Grof.

Golanz se neznatelně pousmál.

Němec se ještě chvilku na van Grofa díval, snad mu chtěl dát ještě vteřinku na rozmyšlenou, a pak se prudce naklonil nad

deskou psacího stolu a několika energickými tahy podepsal šek na jeden milion osm set tisíc liber šterlinků. Pečlivě si dokument prostudoval, a když na něm neobjevil žádnou chybu, podal ho přes stůl.

Zatím co van Grof dokument pročítal, Loewenstein věnoval pozornost vzdálenějšímu konci stolu, kde seděl tvůrce přístroje, profesor Béla Németh, usměvavý padesátník, oblečený do ryšavého homespunového obleku, který mu měl zřejmě přispět k pocitu stoprocentní anglickosti.

„Musím přiznat, profesore, že všechny reference - a že nebyly špatné - by naší firmě nestačily, kdybychom nevěděli, že firma van Grof disponuje mozkiem vaší capacity.“

„Máte pravdu. Od této chvíle prakticky všechno záleží na lidském faktoru,“ podotkl van Grof. „Naše firma je schopná bezezbytku monitorovat celý program Pointer a computerové pracoviště profesora Németha data vyhodnotí a rekonstruuje. Na jedné podmínce ovšem trváme. Sběrač a transmitter dat musíte dopravit na bojiště vy. Na operativní práci nemáme kapacitu.“

„To je domluveno,“ připustil Němec. „Sběrač je připraven, i... se speciálními modifikacemi podle našeho přání.“

Golanž se na něho pozorně díval. To asi bude pěkná všivárna, tyhle vaše speciální modifikace. Nechtěl bych být v botách muže, kterého pošlete na bojiště. Nahlas ovšem neřekl nic. Pan Loewenstein pokračoval: „Už jsme svého muže vybrali a instruovali. Válka, to je naše starost, přinejmenším částečně. I koncem dvacátého století je válka věcí přinejmenším dvou stran... Zpracování informace je ovšem stoprocentně vaší věcí.“ Uklonil se profesoru Némethovi, který sebou potěšeně zavrtěl, jako by zpracování dat z jakési bedýnky bylo maximální potěšení jeho života.

Van Grof neodpověděl, mlčení neporušil ani Golanž. Němec usoudil, že už není co podstatného dodat. Usmál se, pokynul svému asistentovi a osobnímu strážci v jedné osobě a ten vyjmul z kapsy pouzdro, podobné elektronické databance. Přístroj byl černý, pokrytý měkkou porézní hmotou odolnou proti špíně. Golanže nepřekvapilo, že víko přístroje je ozdobeno módní postavičkou ještěrky.

„Vaše vyprávění, pane van Grofe, o zvláštních zálibách vaší paní zaujalo naše vývojové pracovníky. Toto je skutečně databanka, ovšem značně specializovaná. Postavila ji pro nás firma OKIDA. Obsahuje prakticky veškerou ezoteriku evropského kulturního okruhu. Přímá návaznost na tajná učení

starého Egypta. Elektronický čaroděj v kapse, tak nějak by mohl znít reklamní slogan, kdyby se tento produkt dostal někdy na trh, o čemž ostatně pochybuji. Vaše paní ho může naučit mluvit vlastním hlasem, obsahuje značné množství zaklínadel. Kompletní kabala, alchymické spisy počínaje Smaragdovou deskou až po Fulcanelliho, Lassenika a Bora, primitivní lidové faustbuchy, tibetskou Knihu mrtvých. Věřím, že se vaše paní bude dobře bavit.“

„Jste velice laskav, pane Loewensteine,“ přikývl van Grof. „Musím přiznat, že dárek pro moji paní přijímám se smíšenými pocity. Zajímá mne jako vynikající dílo *advanced technology*, ovšem odpuzuje mne jeho vazba na šarlatánství a pavědu. Jsem to, čemu Američané říkají *outlaw*, muž mimo zákon - ale hlavně proto, že vnímám technologii ze stránky na výsost estetické. Každý zločinec se snaží akceptovat život zkratkovitou cestou, nemyslíte? Nu, ačkoli jsem - jak tvrdím - *outlaw*, jedny zákony bezvýhradně ctím - to jsou ty přírodní. Nicméně, jako estét a ovšem i milující manžel dárek přijímám a děkuji za něj co nejsrdečněji.“

Pan Loewenstein se usmál na znamení, že plně chápe van Grofův postoj.

Také Golanž si přístroj zaujatě prohlédl.

„Nikdy jsem o žádné firmě OKIDA neslyšel. Je to vaše nová filiálka?“

„Nemám tušení,“ odpověděl pan Loewenstein s pokrčením ramen.

„Já už to jméno někdy zaslechl,“ vražil čelo van Grof. „Vždycky ve spojení se špičkovou technologií. Nevzpomenu si ale, kde vlastně...“

Pan Loewenstein se uklonil. „Společnost Matra-Messerschmitt vám přeje hodně štěstí,“ řekl na rozloučenou a šel ke dveřím.

Dvoumetrový blondýn, podle všeho Švéd, který zřejmě měl skvěle vyvinuté všechny svaly kromě těch, které ovládají mluvicí orgány, otevřel Němci dveře. V předpokoji čekali další muži, postavy zápasníků v oblecích *top executives* londýnské City.

Když Loewenstein vyšel ven, Švéd se na chvíli zastavil na prahu. Ještě jednou si prohlédl Georga van Grofa, Viktora Golanže i profesora Bélu Németha. Zřítelnice měl vřelé jako ústí pistole. Loewenstein zatím vytáhl z kapsy radiokomunikátor a vyvolal kód. Jeho hostitel by byl neobyčejně překvapen, kdyby spatřil tvář, která se mihla na miniskrínu: nepatřila člověku, ale nějakému zvířeti, nejspíš ještěrovi. Švéd, když se vynadával na van

Grofa a jeho spolupracovníky, překročil práh a neslyšně za sebou zavřel dveře.

„Takže, milý profesore, jak vidíte...“ řekl van Grof a zlehka zamával šekem ve vzduchu.

„Jste skvělý,“ řekl profesor Németh. „Slibuji vám... slibuji vám...“

„Že budete pracovat tak efektivně jako dosud. To ovšem je samozřejmé, milý profesore. Jak odhadujete další časový postup?“

„Slibuji... promiňte. Plně funkční psychoelektronický *supercomputer* bude hotový do poloviny příštího roku. Ano, konec června 1998, to je víc než pravděpodobný termín. Za těch mizerných pár švestek od Matra-Messerschmittu vám postavím první psychoelektronický počítač v dějinách! A pak, van Grofe, pak budete...“

„Pán světa...“ podotkl van Grof ironicky.

„To ne,“ řekl profesor Németh vážně. „Ale třeba mu lépe porozumíte.“ Vstal. „Mám za to, že moje přítomnost už není nezbytná, pane van Grofe,“ řekl. „Mám dole ještě hodně práce.“

Van Grof ho pokynem hlavy propustil. Profesor se zřejmou úlevou spěchal ke dveřím. Na prahu se otočil, chtěl ještě něco říci, ale jenom potřásl hlavou a zmizel.

Oba muži se za ním chvilku dívali.

„Na spojení počítače páté generace a lidské psychiky se teď pracuje na celém světě,“ řekl van Grof starostlivě. „Kdo bude první...“

„Dokáže ostatním znepríjemnit život,“ doplnil ho Golan.

„Z toho mám největší obavy. Myslíte, že profesor bude včas hotov?“

„Je nejlejší,“ řekl Golan. „Někdy mám dokonce dojem, že to je podvodník.“

„Jak to myslíte?“

„Že už má hybrid mozků a počítačů hotov... a nosí ho ve své lebce.“ Van Grof se suše zasmál. Pak řekl vážně: „Dobrá, teď k věci, k té všední věci. Musíme si zasloužit oněch - jak řekl profesor - pár švestek. Je to milión osm set tisíc, pro upřesnění a vaši informaci. Věnujme se nudnému problému zvanému Pointer.“

Golan si otřel ústa hřbetem ukazováku a po kratičkém odkáslání řekl: „Ve válce mezi Paňdžábem a Kašmírem Macušita zcela určitě Pointer nasadí. Věřme, že Matra-Messerschmitt pošle na jeviště operací opravdu spolehlivého člověka. Schopného sběrač dat ovládat, včetně ultimitové nálože.“

„Nálože?“ podivil se van Grof. O tomto detailu nebyl informován. Golan přikývl.

„Samodestrukční zařízení. Předali jsme přesné instrukce. Jakmile transmitter předá všechna data, po třiceti vteřinách vybuchne a zmizí ze světa a s ním všechny důkazy. Jedna exploze granátu navíc se na bojišti ztratí, jak si myslím.“

„Takže... v čem je teď hlavní problém, Golanzi?“

Van Grof se díval na svého tajemníka a pravou ruku poněkud ironicky. Golanz by ho neobtěžoval detaily, kdyby nenarazil na nějakou pro něho nepřekonatelnou bariéru.

„Vidím dva hlavní problémy. Především potřebujeme znát přesný čas, kdy konflikt vypukne. Program Pointer je chráněný na všech úrovních, jak jistě chápete.“

Poslední poznámka byla zbytečná. Van Grof velmi dobře chápal.

„Co to znamená, přesný čas?“

„Znamená to alespoň den. Když budu znát den konfliktu, ručím za výsledek.“

„Golanzi, Golanzi...“ podotkl van Grof káravě. „Vy mi ručíte za výsledek v každém případě. Slyšel jste, co pan Loewenstein řekl. A druhý problém?“

„Podle toho, co zatím o Pointeru víme, jde o vysoce sofistikovaný program individuálního řízení zbraňových systémů. Úloha jednotlivce je prakticky redukována na jejich fyzický transport. Cíle vyhledává počítač, rozhoduje i o okamžiku palby.“

„V další fázi vývoje,“ poznamenal van Grof, „vojáky nahradí roboti. Tím se ovšem dostaneme zcela do sféry *zakázaných technologií*.“

„Není pochyb o tom, odkud bude Pointer řízen: z paluby raketoplánu Diamond, vlajkové lodi paňdžábského letectva. Pokud máme úspěš, musíme dostat do systému počítače parazitní program, který bude monitorování řídit.“

„Nelze to udělat jinak? Je to přece transmitter jako každý jiný...“

„Nedovedete si představit dokonalost ochrany systému Pointer,“ řekl Golanz. „Samotný sběrač s transmitterem nestačí, ale ani parazitní program na palubě Diamondu by nic nezmohl. Spolupráce obou komponent je nutná.“

„Vy tedy máte v rukávu nějaký trumf,“ řekl van Grof.

Golanz se pousmál. „Běžná zpravodajská rutina. Každý projekt má svoje slabé místo. Myslím, že dokážeme zjistit přesné datum konfliktu.“

Van Grof se opřel o opěradlo a spojil konečky prstů do úhledné stříšky, jako vždy, když přemýšlel.

„Poslouchám.“

„Pointer je komplexní projekt. Macušita přirozeně rozptýlila jeho vývoj po celém světě. Stabilizační zařízení vyvíjí firma Zero-Zero. Sídlí v Gdaňsku v Polsku. Je údajně francouzská, a ve skutečnosti japonská. Její hlavní eso je ale Francouzka. Marie-Anne Letierová se jmenuje.“

„Teď musím být opatrný, táhlo Golanžovi hlavou.“

„Macušita v Polsku,“ řekl van Grof. „Zajímavé.“ O Letierové se nezmínil. Dokonce předstíral, že jméno té ženy přeslechl.

„Tahle Marie-Anne Letierová je fyzik. Propadla fononové teorii,“ pokračoval Golanž.

„Nu?“ poznamenal van Grof lhostejně.

„Vypráví o ní kdekdo. S koncem tisíciletí, s Miléníem, nastane konec světa,“ nenechal se vyrušit Golanž. „Podle téhle teorie bude provázen masivní emisí fononů, subelementárních částic rychlejších než světlo. Letierová vyrobila fononový detektor, zamontovaný do kosmické družice. Má sloužit jako hláska. Oznámí lidstvu, že nastává požár.“

Pokrčil rameny. Tak to je, šéfe, já si fononovou teorii nevymyslel. A humbuk kolem Milénia je mi stejně směšný, jako vám.

„Fononový detektor,“ opakoval van Grof. Ach bože, jakých nesmyslů se ještě dočkám, vyjadřovala křivka jeho ušlechtilého profilu. Podepřel si hřbetem pravé ruky bradu, jako by se obával, že usne, hlava mu poklesne a důstojnost zjevu bude ta tam. „Potíž je v tom, že detektor funguje jen na oběžné dráze kolem Země.“

„Jak to ví ta Letierová, že funguje,“ zeptal se van Grof, „když ho na oběžné dráze nikdy neměla?“

„To je podobný druh otázky, jako je ten týkající se skokanů z vysokého můstku. Skákat může jen ten, kdo to umí, a naopak, ten, kdo to neumí, se nemůže na můstek vypravit. Jak se tedy může někdo naučit skákat z vysokého můstku?“

„Musí si věřit,“ řekl van Grof.

Golanž přikývl: „Letierová svému projektu věří stoprocentně. Její fononová družice váží osm kilogramů. Je to fakticky jen termoska s kapalným dusíkem a uvnitř je detektor, pár mikročipů a komunikační a stabilizační zařízení.“

„Něco jako čtóra,“ podotkl van Grof.

„To není špatné jméno pro družici,“ chválil Golanž. „Je tu tedy fanatická vědátorka, je tu družice, je tu bláznivá teorie. Jenom jedno chybí: prostředky, jak družici dostat na orbitu.“

Cítil, že mu prudčeji buší srdce. Věřil, že přes Letierovou se dostane k tajemstvím Macušity, že francouzská vědkyně je slabé místo utajení programu Pointer.

V místnosti bylo slyšet tikot sloupkových hodin, zdobených slonovinovou řezbou loveckého výjevu: psi se vrhali na jelena. Golanž vstal a odešel k vysokému oknu. Venku kroužilo tyrkysově zelené ultralehké letadlo. I ono připomínalo ještěra. Tahle ještěřčí móda začíná být otravná, pomyslí si Golanž, pohlížeje na letadélko. Komu patřilo? Macušitě? Nedávno se firmě van Grof podařilo získat výsledek norského výzkumného programu: odposlech hovorů uvnitř letícího vrtulníku. Celkem jednoduché zařízení... Lidé uvnitř helikoptéry vždycky tolik křičí! Stačí odfiltrovat snadno definovatelný hluk motoru a konverzaci můžete poslouchat i z paluby jiné helikoptéry. Slyší ještěří letadélko, co si oni dva povídají?

Chvilku letoun pozoroval, pak se obrátil do místnosti a opřen o parapet si založil ruce na prsou. Místnost byla stíněna proti odposlechu lepší elektronikou, než jakou měli v Bílém domě. I to vysokánské okno s bíle natřeným rámem bylo elektronicky stíněno proti odposlechu, jistě k velikému vzteku posádky lehkého letounu - pokud to byli čmuchalové. Žijeme krásnou dobu, uvažoval Golanž. Lidé jako van Grof si bezpečně udržují technologický náskok před upachtěnými úředníky.

Miloval tyto chvíle. *Nelegální technologie* se staly vášní jeho života. Byl to výnosný byznys, to bezesporu, ale zároveň i báječné dobrodružství. Ve světě, kde je všechno plánováno, je vlastně každý nápad nelegální: pokud je skutečně originální, musí nutně kolidovat s tím, co na světě už je trvale usazeno a vkořeněno. Nápad vždycky má v sobě destabilizující funkci. Proto je všude tolik výborů a rad a grémií, proto je tolik týmů a tak málo individualit. Systém se brání před genialitou jako před zhoubným virem. Svět se brání své transformaci, ať ke zlému nebo dobrému.

Van Grof, sám geniální, pomáhá genialitě likvidovat systém. *For money and fun*, pro peníze a švandu, jako když Bonnie a Clyde kdysi vylupovali banky. Co asi myslel tou větou, že hledá vhodného člověka... uvažoval Golanž. Van Grof zřídka kdy mluvil do větru, odtaziť.

Van Grof přemýšlel.

Fononová teorie... Všichni hned mluví o teoriích, o každém nesmyslu, který spadne z nebe a zaplaví nedělní přílohy novin. Vědecké objevy se rodí jinak. Nejprve se projevují jako matné červánky nad temným horizontem nevědomí, jako náznaky čehosi

tušeného. Pak přichází prudká bouře. Myšlenka se rodí v bolestném střetu vědecké oponentury. Žádný hrdelní proces není tak přísný a nesmlouvavý. Je to spíš bitva než cokoli jiného. Někdy trvá celá léta a zdaleka ne vždycky je vítězná pro ty, kteří ji rozpoutali.

Pokud uspějí, pak ovšem nastává v kalendáři lidského poznání nový den.

Fononová teorie... Zase jeden z těch humbuků, které zazáří jako rachejtle a vyvolají potlesk hlupáků. Nevytvoří nový den, spíš zvíří kal u dna.

Ovšem van Grof miloval kalné vody...

„Co je to zač, ta Letierová? Skutečný fanatik?“ zeptal se.

Sláva, zajásal Golanž v duchu. Jakmile šéf položí tuhle otázku, vždycky to znamená, že se o dotyčného opravdu zajímá. Třeba právě ona...

„Myslím, že by udělala všechno pro to, aby tu svoji Čturu dostala na oběžnou dráhu. A programu Pointer je velice nablízku.“

„Proč si to myslíte?“

„Nechtěl jsem zabíhat do takových podrobností... Je to dcera fyzika a archeologa a taky astrologa a bůhvíčeho ještě Raymonda Letiera.“

„Ten přece zmizel někde v Africe!“

„V Egyptě. Fononová teorie je jeho dílo. To on vymyslel Čturu. Marie-Anne ji jenom realizovala. Podle všeho má na otce velkou vazbu. Chce mu dokázat, čeho je schopná. Prostě, komplex slečinky z dobré rodiny.“

„Musí vědět, že slovo milosrdenství v japonském slovníku neexistuje.“

Golanž pokrčil rameny.

„Francouzka, která žije v Polsku. Musí to být tvrdá nátura, i když je z dobré rodiny.“

Golanž nedokázal pochopit, co se teď děje ve van Grofově ušlechtilé hlavě, dovedl to ale popsat: mistr už spřádá plány, jak to zařídit, aby se Čtura s fononovým detektorem dostala na oběžnou dráhu s minimem nákladů a maximem peněžního efektu. A tím přijít na kobyliku programu Pointer. Tím proslul a vynikl v šerém světě *nelegálních technologií*. Pohyboval se ve vztazích a vazbách světových výrobců špičkové techniky jako pavouk v pavučině. Za většinu úspěchů vděčil schopnosti postavit jedny proti druhým tak, aby z toho on měl prospěch. Zřídka za něco platil. Většinou to dopadalo tak, že společnosti, které mu prokazovaly službu, za ni ještě samy zaplatily - aniž tušily,

komu vlastně slouží. Takže tedy Letierová... Jestliže je opravdu fanatik, je i zranitelná. Prozradí přesné datum konfliktu.

„Jak chcete vypustit družici? To není tak snadné ani v tomhle dnešním bláznivém světě. Věřím, že máte nějaký nápad, Golanzi,“ řekl van Grof. V jeho hlase byla výzva. „Rusové?“

Golanž samozřejmě věděl, že ta tam je doba, kdy Rusové byli nelegálnímu obchodu s technologiemi užiteční. Jejich zlatá doba trvala dva tři roky po rozpadu Sovětského svazu a pak pohasla. Něco ale říci musel, šéf si to přál.

Van Grofovi ovšem nepřipadal ten nápad dobrý.

„Dejme tomu, že váš nápad je dobrý. Já ale nechci platit za vypuštění družice málo, Golanzi. Nehodlám platit nic. Maximální zisk za žádných výdajů - to je cíl, pravda, obtížný, avšak dostatečně krásný na to, abychom se ho snažili dosáhnout.“

Van Grof přitahoval Golanze takřka fyzicky. Nikdy nepotkal člověka, který v sobě soustřeďoval tolik bohatství, moci, ale i inteligence a ušlechtilosti. Byl to zločinec? Samozřejmě. Radioaktivní i chemický odpad, genetické inženýrství, zbraňové systémy, ale i nedovolený počítačový software, vědecké informace včetně tak na pohled nepraktických věcí, jako jsou vysoká prvočísla, to všechno patřilo do okruhu van Grofových zájmů. Jeho operačním polem byl celý svět, ke spolupráci byl schopen získat kohokoli - zpravidla tak, že dotyčný netušil, komu a proč slouží, ba dokonce, že vůbec někomu slouží.

Golanž byl ve van Grofově organizaci číslo dvě, ovšem číslo jedna bylo tak vysoké, že druhořadost postavení ho věru nemusela urážet.

„Fononová teorie je nesmysl,“ řekl van Grof, „ale je třeba ji vést v patrnosti.“

„Instinkt?“ usmál se Golanž.

„Opatrnost. Vyplácí se.“

„Nevěřím vám, šéfe.“

„Že ne?“

„Nevěřím, že vám jde jenom o zisk. Právě proto ne, že o něm pořád mluvíte.“

Někdy rád šéfa dráždil drzími poznámkami. Jemu ano, jemu šlo jenom o zisk. A taky o trochu zábavy. Ale van Grofovi? Na to Golanž nikdy nedokázal najít odpověď.

„Zisk, to je klíč k dnešní šílené době,“ řekl van Grof. „Právě proto, že je tak nesmyslný. Proč my bychom potřebovali zisk, Golanzi... Chceme snad něco?“

Já třeba jo, pomyslel si muž číslo dvě. Třeba bych se rád jednou oženil. A měl vilu v Bangoru ve Walesu, na některém z útesů z fialové břidlice nad fialovým mořem pod fialovým nebem.

„Nechceme nic,“ odpověděl si van Grof, „kromě jediného: chceme dobu prožít tak, jak si zaslouží. A ta si zaslouží být týrána do krajnosti. *Nelegální technologie!* Ještě větší humbuk než fononová teorie. Ovšem, že jsou na světě technické prostředky, které slouží ke škodě i dobru lidstva. Cyklon B vynalezli chemici IG Farben jako prostředek k hubení štěnic. Zabíjeli jím Židy. Je to snad argument proti chemii?“

Golanž se ohlédl po ultralehkém letadle. Už bylo pryč.

„Jsou technologie, které přímo obtěžují lidi a neposkytují jim žádné dobro. Třeba odposlech hovorů v helikoptéře.“

„Jste si jistý, že nemůže přinést žádné dobro?“

Golanž pokrčil rameny. Van Grof se na něho usmál.

„Jednou vám připomenu tuhle chvíli, Golanzi.“

„Možná. Stejně si ale myslím, že technika by měla mít nějaké meze.“

„Kdo je stanoví? Které grémium mudrců?“

„Zdravý rozum.“

„Mám ho já? Máte ho vy? Potíž je v tom, Golanzi, že člověk je živočich jako každý jiný. Jeho mozek je mimořádně sofistikovaný, ale pořád je to jenom mozek živočicha ovládaného prastarými rodovými instinkty. Živočich dokáže působit na své okolí, umí je i zásadně změnit, ale jeho akční radius není v zásadním rozporu s regenerační schopností okolí. Prostě, co jednotlivec natropí, v daném čase tlak prostředí zahladí. Člověk se ale dopustil zásadního zločinu tím, že vynalezl velkou skupinu, Golanzi, přesahující rozsahem jeho přirozené dispozice. Ne oheň, ne střelný prach, ne atomová energie - ale ustavení velké skupiny, této inteligentní bytosti bez rozumu, je tím hlavním zločinem, k němuž došlo už v dávné minulosti. Lidstvo koná takové činy, které mají neodhadnutelné, natož pak ovlivnitelné následky. Nejenže následky činů lidstva nelze v dané časové jednotce normalizovat - nejde je předvídat a zvládat.“

„Vy ovšem pomáháte těm nejbrutálnějším technologiím rozšířit se co nejvíce po světě. Fandíte *nelegálním technologiím*. I tam, kde se lidstvo pokouší postavit bariéru svému poznání, stojí van Grof a bariéry proráží zlodějským hasákem.“

„Pokusy lidstva stavět bariéry poznání... Nenechte se vysmát. Jsou to řeči alkoholika na téma *už nikdy ani sklínku*.“

„Mám někdy strach...“

„Vy, Golanzi?“

Golanž pokrčil rameny.

„Třeba na těch hloupých řečech o Miléníu něco je. Třeba se blížíme bodu, ze kterého není návrat. Třeba uvolníme něco, co bude mít následky... nenapravitelné v žádném čase.“

„Invaze ještěrek?“

„Mluvím vážně.“

Van Grof si prohlížel ještěří kresbu na *grimoiru* a pak vzhlédl ke Golanžovi. „I já se toho bojím, Golanzi. I těch ještěrů se bojím. Proč se o nich teď všude tolik mluví? Proč přišly na svět želvy nindža, ten protivný Leonardo, Raffael, Michelangelo a Donatello, proč je vystřídal Ještěr Jakub a po nich Veselí Salamadři, proč ještěrky vytlačily tradiční medvídky z dětských postýlek? *Toto* je pro mne důvod k neklidu. Jenže, protože jsem autenticky skromný, nemyslím si, že lidstvo dokáže na bod bez návratu nedojít jen proto, že já se vzdám své vášně pro *nelegální technologie*. Jsem nepatrný a můj význam je nulový. Lidstvo dojde i beze mne tam, kam je mu určeno. A pokud zůstanu v *byznysu*, alespoň se budu královsky bavit. Nemyslíte, že na to mám právo?“

Van Grof zavřel oči. Pro Golanze to byl jasný pokyn. Uklonil se, nejspíš zbytečně, ale co když jeho mocný šéf nějak zkoumá míru jeho zdvořilosti, a tíše opustil místnost.

Po jeho odchodu van Grof vzal do ruky Loewensteinův elektronický *grimoire*, jak se kdysi říkalo čarodějným knihám, a bedlivě si ho prohlížel. Byl v odolném plastickém pouzdře, z hmoty, kterou van Grof ještě nikdy neviděl. Tmavohnědá, až černá, na pohled matná, na omak pružná asi jako tvrzená guma. Na vrchní desce byl vskutku vykreslen Salamandr, bájný ještěr, žijící v plamenech.

Ještěr... Milénium, konec světa. Jak to stojí v Apokalypse? Z hlubin Země vystoupí Zvíře. Bude to ještěr, pozůstatek pradávných dob? Japonci kdysi natočili několik filmů o Godzille.

Jsi elektronická Godzilla, oslovil v duchu ještěří postavu na *grimoiru*.

Zamrazilo ho. Kdyby měl podlehnout bezprostřednímu nutkání, hodil by přístroj do nádoby na odpadky a předtím by ho zničil řádným úderem kladiva.

Ježto ale byl muž střízlivý a rozumně uvažující, odmítal předtuchy a osudová předznamenání a vsunul dárek do kapsy s pevným odhodláním ho své ženě předat.

K čemuž vskutku záhy došlo.

2.

Brian Tevis se naklonil nad pracovním pultem. Už dávno si přestal uvědomovat, že venku plyne všední den, že za devaterou slupkou simulačního komplexu svítí slunce, že tam drobní pilní Japonci spěchají za svými přesně vymezenými úkoly, rozhodnutí je splnit ve jménu císaře a své firmy. Dokonalá iluze ho pohltila beze zbytku.

Obrazovka palubního počítače simulátoru raketoplánu Diamond plála uklidňující zelenou barvou ještěřčí kůže. Ukazovala mapu za deset dní výcviku už důvěrně známou, nevelkou výseč indického subkontinentu. Nepravidelný trojúhelník paňdžábských hranic vroubily světlé body. To byly kontrolní hlásky, které střežily neprostupnost pohraničního území. Senzory citlivé na lidské kročeje, jiné naladěné na přítomnost elektromagnetického pole, čidla infračervená, číhající na teplo spalovacích motorů, ale i hlásky docela obyčejné, osazené vousatými sikhskými bojovníky - ty byly ovšem nejméně spolehlivé. Klid vládl i v horkém sousedství u Matra-Messerschmittu, přesněji řečeno v Kašmíru. Měňavé sloupce číslic sice naznačovaly, že třetí obrněná divize MM opustila kasárny a pohybuje se údolím řeky Nubry k tibetským hranicím, ale firemní vyhodnocovací centrum v Sapporu v tom nevidí důvod ke znepokojení. Mezi MM a M, Matra-Messerschmittem a Macušítou, vládne vzácná shoda, napětí by nikomu neprospělo, válka se zatím konat nebude.

Tevis zvedl hlavu. Zdálo se mu, že v hukotu agregátů něco slyší, nějaké nepravidelné zvuky.

Colin Zappa, velitel raketoplánu, otevřel poklop průlezu a vklouzl do řídicí sekce. Až společně poletí naostro, jeho pohyby v beztlákovém prostoru budou mnohem ladnější.

Tys mi tu chyběl, pomyslel si Brian.

„Jak to vypadá?“ zeptal se ho Zappa.

„V normě,“ odpověděl Brian. „Jedeme na vlastní počítač, dole přepínají. U Messerschmittů si hrají na vojáky, ale nejspíš se jdou jenom poklonit dalajlámovi.“

Důsledně se řídil pokynem „jedeme jako na ostro“. Instruktoři své studenty nabádali, aby i v běžném hovoru hráli hru, že jsou na oběžné dráze.

„Vidím,“ řekl Zappa nepřijemně.

Když vidíš, proč se ptáš? Brian ale nahlas neřekl nic. S panem velitelem je dlužno hovořit uctivě. Na palubách japonských lodí,

pardon, v daném případě lodi paňdžábské, vládnou tradiční pořádky. Velitel mužstvu vyká, mužstvo ho oslovuje pane veliteli. Pokud možno s úklonou. Je to šaškárna, ale co může člověk dělat? Srazit kufrý a držet krok. Takhle dopadají bojovníci za svobodu, pomyslel si Tevis ironicky.

Zappa se nakláněl nad skřínem. Pomalu napřáhl ruku a zlehka se dotkl citlivého povrchu. Obraz okamžitě zmizel a nahradil ho přehledný diagram. Předsunutá hlídka osmé horské divize. Patnáct mužů pod vedením poručíka. Tři muži bdí, ostatní odpočívají. Muž u konzole okamžitě zareagoval na kosmickou výzvu, s prodlevou snad jen půl vteřiny položil dlaň na identifikační senzor.

Vojín Heinrich Wolf, šestadvacetiletý profesionál, vycvičený na Srí Lance... I vojáci se připravovali na svůj úkol, také na simulátorech.

Funguje to, usmál se bezděčně Brian, když se obrázek Paňdžábu vrátil na obrazovku. Člověk by nikdy nevěřil, že něco tak složitého může pracovat, a přece...

Zázrak na sklonku dvacátého století.

Jenže největší zázrak je v něčem jiném, uvažoval Tevis: jak jsem se sem vlastně dostal a co mě ještě čeká.

Zatím to byla jenom hra. Ne pravý raketoplán, ale pouhý trenážér, umístěný v nejlépe strážené sekci vědeckého komplexu v Sapporu. Ale to, co předcházelo, to nebyla hra.

Bangkok. Už myslel, že je na konci cesty. Objevila se ale nečekaná odbočka. Macumura se vyskytl v té mizerné uličce právě včas, aby ho vytáhl Salzmannovi z drápů. Garretтови, vlastně už Tevisovi bylo jasné, že to nebude zadarmo. Macumura nedělal okolky a vyklopil všechno ještě v autě.

„Jste proudový stíhač a informatik. Vynikající kombinace. Mohl byste vydělávat obrovské peníze, kdyby nebylo...“

„Mé politické činnosti, rozumím,“ řekl Tevis suše.

„Ano, tím spíš, že vaše metody jsou poněkud... explozivní. Někomu jsou proti srsti, jiným zase nevadí. Já zastupuji ty druhé. Ti se zajímají o vaše dovednosti, a politické názory a postoje jsou jim lhostejné.“

„Kdo je to... ti druzí?“

Macumura se mu díval do očí. Toyota se už vymotala ze spleti uliček na sběrný okruh a Tevis - rychle si zvykl na to jméno, nebylo to ostatně poprvé, kdy nějaké měnil - usoudil, že zamířili k letišti.

„Budu k vám upřímný, jako bych mluvil k příteli. Nebo k mrtvému. Ani jeden, ani druhý mne nezradí, vy jste kombinace obou.“

Tevis se ohlédl. Nemýlil se, Salzmannův offimobil je jim v patách.

„Toho si nevšímejte,“ řekl Macumura, aniž se ohlížel. „Na Macušitu je krátká i *Světová antiteroristická*.“

„Ta Macušita?“

„Ano. Říše Macušita. Majitel svobodného státu Paňdžáb. Chystá vypuštění vlastního raketoplánu. Berte to jako... nábor posádky pro kosmický letoun s paňdžábskými výsostnými znaky. Na světě jsou tři miliardy lidí, kteří nemohou zavadit o žádnou práci, ale nevěřil byste, jak je těžké najít člověka, který by dělal něco pořádného.“

„Já mám dělat...“

„Ano. Čeká vás výcvik, pak akce. Až se vrátíte, osobně si zakódujete vstupy k vašim materiálům v databance, aby je už nikdo nikdy nemohl modifikovat. Do té doby máme přístup v rukou my, jak jste se stačil přesvědčit.“

Tevisovi to najednou bylo jasné.

„To přepadení...“

„Ano, naši lidé. Museli pracovat ve spěchu. Sejmout otisky, zkopírovat obraz oční duhovky. Základní informace. A pak se museli dostat do policejní databanky a údaje trochu zamíchat. Práce chvatná, a přece perfektní. Legendu o Brianu Tevisovi jsme ovšem připravili předem. Bylo to poněkud napínavé. Víte, že transfer dat do policejní databáze probíhal ještě ve chvílích, kdy vás ten pitomec Salzmann poutal ke křeslu?“

Nu a teď seděl Brian Tevis ve velitelské sekci trenažéru raketoplánu Diamond a hrál si na vojáky.

Zappa si odkašlal.

„Šéfinstruktor vás hodnotí, hmmm, dobře, Tevisi. Je teď nejvyšší čas začít se skutečným výcvikem.“

„Cože?“ podivil se Tevis. „*Tohle nebyl výcvik?*“

„Zatím jen elementární,“ zachrčel Zappa. „Na to by stačily automaty. To hlavní teprve přijde. Náš úkol je jiný. Náš skutečný úkol se jmenuje Pointer.“

3.

Van Grof měl sídlo v samém centru Londýna, v elegantní vilové nástavbě typu penthouse na ploché střeše čtrnácti-poschodového kancelářského komplexu přímo na Heymarketu. Před deseti patnácti lety by taková adresa byla důvodem k pýše. Nyní už Heymarket, ostatně jako celé centrum města, zdaleka

přestal být synonymem bohatství a vznešenosti. Van Grofovi ale mohlo být jedno, že nízko umístěné vrstvy velebných budov jsou zabrány asiatskými restauracemi a pokoutními obchodními domy, a vrstvy podzemní dokonce doupaty neřesti a rozkošného narkotického umírání. Bydlel dostatečně vysoko a dostatečně izolovaně, aby nízké vrstvy reality nemusel vnímat. Hned pod plochou střechou, na níž stál jeho *penthouse* sídlila firma TURBO-NEWS, která mu patřila a která tvořila viditelnou část jeho nevelké, avšak mocné obchodní organizace.

TURBO-NEWS, tisková agentura, tak nějak to stálo na firemním znaku. Spojení na adresu na Heymarketu fungovalo, eventuální obchodní partner nemusel o pravdivosti lokálního označení pochybovat. Nedůvěru by pojal už poté, kdy by se na Heymarket vydal, aby osobně navštívil - ne samozřejmě van Grofa, který zůstával vždy ve stínu, ale pana Kazimira Polanského, generálního ředitele agentury TURBO-NEWS. Zjistil by, že žádný dům označený 47/d na Heymarketu není. Teprve po delším usilovném pátrání by našel uzoučkou uličku, učiněnou vlasečnicí ve srovnání s ponurou tepnou jménem Heymarket, na samém jejím konci pak velmi ošklivý dům, ve kterém našly útočiště rozmanité, většinou pochybné instituce a firmy, mezi nimiž nechyběla filiálka kalifornského Ústavu pro nesmrtelnost, Světové ústředí mravní obrody, Lidová fronta odporu, přičemž nikde nebylo blíže specifikováno, o jaký odpor a proti čemu zde jde, masérské salony, kde bylo možno se nakazit AIDS, a hned v sousedství léčebny, které disponovaly zaručeně účinnými procedurami proti všem chorobám včetně AIDS, ale i proti kornatění tepen a rakovině. A zde, ve třetím dvoře tohoto rozsáhlého domovního komplexu, sídlila agentura TURBO-NEWS.

„Že je moje kancelář šoufl? Jak by ne, je šoufl, a proč by neměla být šoufl, když je laciná,“ prohlašoval Kazimír Polanski, její generální ředitel, či spíš manažer, vždyť - jakýpak generální ředitel firmy, která nemá ředitelů negenerálních, obyčejných? V zájmu plné pravdy nutno říci, že pan Polanski zaměstnával dva informatiky, uklízečku a sám sebe. To byla celá firma TURBO-NEWS, když ovšem nepočítáme záhadnou figuru profesora Bély Németha, vědeckého poradce firmy, který měl svoji laboratoř o patro níže. To byla zase jiná kapitola, opět jiná vrstva, jiné pojetí. Luxusní *penthouse*, pod ním bohémsky špindířské kancelárium, a ještě níže laboratoř moderního doktora Frankensteina, dílna strohá, chirurgicky aseptická, do níž neměl přístup téměř nikdo,

snad s výjimkou Golanze, který ji po stránce praktické pomáhal udržovat v chodu, a van Grofa, který ji financoval. Všechny tři vrstvy, spíš kapitoly, spojovalo vnitřní schodiště, nepřístupné odnikud, než z haly před van Grofovým příbytkem.

Veřejnosti byla jakž takž přístupná jen prostřední vrstva, agentura. Na první pohled tedy žádná sláva. Druhého pohledu se zatím nikdo neodvážil. Pokud ano, asi by žasl - po tu krátkou dobu, která by mu zbývala do smrti: co záleží na počtu zaměstnanců, když TURBO-NEWS disponuje počítačem páté generace, který v oblasti nelegálních technologií patřil k vrcholným výkonům van Grofova podniku. Když byl uveden do provozu IBM-Legend, *vědecký dohled* uvalil přísnou kontrolu nad dalším vývojem podobných superpočítačů. A přece se na Heymarketu, v budově nevzbuzující důvěru, objevil stroj osazený takzvaným úlovým procesorem, který je schopen vnitřního dělení a rozvoje a generuje uvnitř sama sebe nové virtuální procesory podle potřeby úkolu, který je mu svěřen anebo který si sám zvolí. TURBO-NEWS AGENCY prosperovala znamenitě, její zprávy se objevovaly v médiích celého světa, ale ne tak dobře, aby vyvolala podezření. Pan Polanski byl sice mistrem konspirace, ale ani on si nemohl být jistý, že se mu podaří za všech okolností zakrýt skutečnost, že ve skutečnosti je TURBO-NEWS databázová agentura van Grofova podniku. Nebyla to tedy smůla, ale dlouhodobý záměr, že agentura dosud nikdy nepřinesla žádný scoop, který by vydoloval celosvětový zájem na půl dne, natožpak na týden.

Pan Polanski obratně předstíral, že ho to mrzí.

„Jeden scoop mi stačí, abych byl z nejhorsšího vevnitř,“ prohlašoval žertovně, a kdykoli se dostavil některý ze smluvních spolupracovníků, některý z news-scoutů, radoval se, jako kdyby právě přišel ten osvobozující okamžik.

Ke Golanzovi nemusel vlídnost hrát. Byl to jeden z těch lidí, kteří byli zasvěceni do všeho. Přicházel, když van Grof rozjížděl nový projekt, aby se radil s počítačem jako s novodobým oráklem.

„Co je nového, pane Golanze? Po čem jdete tentokrát? Čím nás překvapíte? Bude to pořádná rána? Bylo by jí třeba, vskutku, vskutku!“

Takto hlaholil pan Polanski, zatímco Golanze usedal do utrápeného koženého křesla, když se byl přesvědčil, že na něm neulpělo nic, co by mohlo potřísnit jeho šedivý úřednický oblek. Prosklenými dveřmi zněla z vedlejších dveří hudba. Informatik, který měl službu, si krátil dlouhou chvíli sledováním televizního

programu: seděl na kovové židli omotané toaletním papírem, upíral zrak na rybí ústa mluvících hlav na obrazovce a poslouchal při tom Ostensenovu Pátou symfonii. Golanž věděl, že informatik dovede hlavám číst slova z úst; to chápal, avšak schopnost poslouchat Ostensena pochopit nedokázal.

Naproti tomu, uvažoval pan Polanski, zaplaťbůh, že čidikt zatím jen poslouchá muziku, byť *takovou*. Když se totiž skutečně inspiroval, střílel hokejkou tenisák do zdi, lapal ho, zklidňoval a pak znovu střílel. Kdyby aspoň tu hokejku nenatřel na růžovo! Řekněte, proč musí být hokejka růžová, to by ten kluk dostal *horší* nápad, kdyby byla, dejme tomu, zelená, tázal se Golanze, ale nikdy se mu nedostalo odpovědi. Píbí na růžovosti své hokejky z nějakých tajemných důvodů trval, a jelikož jeho nápady nebyly nejhorší, pan Polanski neměl důvod podnikat proti hokejce žádné kárné kroky.

Pan Polanski, starý, tlustý Žid polského původu, trůnil za staromódním stolem, na kterém dokonce stál psací stroj. Telefon vypadal moderně, s osmnáctiokénkovým přenosem obrazu, ale Golanž věděl, že není zapojený. Také ohromná informační kryobanka, která stála hned vedle dveří vedoucích do místnosti s počítačem, byla falešná. V téhle plechové krabici se neskrývá ani jediný bit informace, a pokud v ní něco je, sotva je to infobáze. Švábi, ti snad, ale infobáze určitě ne.

Pan Polanski si všiml, že Golanž se dívá na plechovou skříň, a svůj úsměv ještě rozšířil, jakkoli se to zdálo technicky nemožné.

„Vy jste můj stálý spolupracovník, pane Golanzi, ne, vy nejste spolupracovník, vy jste přítel. Nemám před vámi co skrývat.“

Vstal, podivuhodně svižně na to, jak byl břichatý, a údajnou kryobanku otevřel. Byla to docela obyčejná, zato ale nadobyčejně dobře vybavená lednička, zejména pokud jde o pití.

„Mohu nabídnout?“

„Chivas, prosím.“

Polanski blaženě přimhouřil oči a několikerým kývnutím volbu schválil. Nalil do sklenice s ledem, položil sklenici před Golanze na stůl, vrátil se na své místo za psacím stolem a oznámil, že naslouchá.

Golanž začal vyprávět o fononech, těchto předběžných hlasatelích ultimativní pohromy, která nastane v roce Milénia, na závěr druhého tisíciletí od Kristova narození.

Polanski udržel svoji žvanivost na uzdě a ani jednou do Golanžovy řeči nevstoupil. „Dobře, uděláme, co je zapotřebí. Jenže, jak potom? Fonony, to je věda, i když praštěná,“ shrnul

Polanski Golanzův referát. „Věda nikoho nezajímá. Co myslíte, má smysl z toho dělat story? Samozřejmě, až bude po všem, až se zametou stopy, až ta družice bude na oběžné dráze.“ Polanski byl svým založením přece jen hlavně novinář.

Golanz pokrčil rameny. „Nejdřív musíme vymyslet, jak družici na oběžnou dráhu dostat. Je na to málo peněz. Prakticky žádné. Budeme muset pořádně potrápit ten váš automat.“

Pan Polanski vstal, donutil své těžké tělo dojít k proskleným dveřím, vzdychl, než vzal za kliku, ale pak přece jen dveře otevřel.

Vešli do rozsáhlého sálu, který zřejmě vznikl probouráním příček několika menších místností. Nebyla tu okna, ale světelné panely přilepené ke stropu rozdávaly rovnoměrně světlo po celé ploše místnosti. Jako by se tu prolínaly dva světy, jeden technický, druhý lidský, jeden vybudovaný na principu řádu, druhý podmaněný chaosem, jeden logický, druhý absurdní. Počítač stál u stěny, obklopený specializovanými computery starší generace, avšak ne tak starými, aby bylo nutno je vyřadit z provozu. Diskové stojany, ba dokonce tu ještě byly stojany na magnetické pásky. Plechové skříně na ROM disky obsahovaly prakticky veškerou sumu tradičních vědomostí lidstva: koho dnes ale zajímaly? Tyto skříně však někdo zřídka otevíral: van Grofa a jeho spolupracovníky zajímaly především vědomosti netradiční, horké, které se chvěly ve vzduchu a jež bylo nutno polapit pudovou palbou od boku. To vše se dalo čekat v computerovém středisku. Proč ale kovové židle byly omotány růžovým toaletním papírem? Proč na monitorech poskakovaly kybofigurky, zpodobňující ještěří hrdiny televizních seriálů? Proč byl na podlaze nalepen kabalistický obrazec, složený z vyřazených ROM disků? Koho měla znázorňovat figura oběšence, spletená jako nadmíru složitý cop ze streamerových pásků, pověšená hned vedle počítače? Přítomnosti skříně s manuály by se sotva kdo divil. Proč ji ale někdo provrtal skrz naskrz a do díry navlékl ocelovou tyč a oba konce přivařil k bokům plechové skříně - snad proto, aby dokázal, že manuály nepotřebuje? Proč tu tedy byly?

Nejbizarnějším objektem v místnosti byl ovšem sám informatik, čidikt Píbí. Když ho spatřil, Golanz vzdychl. Spolupráce s informatikem firmy TURBO-NEWS patřila ke stinným stránkám jeho povolání.

Byl to míšenec čehosi s čímsi, napůl - snad - Arab, napůl - snad - Číňan, a mezi jeho předky byl pravděpodobně i gibbon. Ani slepého nemohl nechat na pochybách, že patří k takzvané chemické generaci. Odmítal jakoukoli potravu organického

původu, živily ho jen tablety energetické, vitaminové a samozřejmě narkotické. To, že kouřil cigaretu, na něm bylo nejméně obvyklé a nejméně nesympatické. Celý čpěl acetone, tetrachlórem anebo snad yperitem; podstatné bylo, že příšerně páchl, proto ta poznámka o slepci. Nechal si říkat Píbí. Jednou, ve chvílce sdílnosti, prozradil panu Polanskému, že je to chemická značka olova. Píbí čili plumbum škodí zdraví a zatím se žádnému z čidiktů, jak si tito mladí, na chemii závislí lidé mezi sebou říkali, nepodařilo odolat olovu, jakkoli usilovně se o to snažili. I s arzenem, fosforem a rtutí se dovedou čidikté vyrovnat lépe než s olovem, není-liž to zajímavé, pane Polanski?

Píbí se pohupoval na zadních nohách židle, hleděl na televizní obrazovku a bez ohledu na to, že bedny o velikosti šatní skříně hučely naplno, až se zdálo, že Ostensenovy tóny je přimějí k levitaci, na uších měl sluchátka přenosného CD přehrávače. V koutku úst mu visela nezapálená cigareta, druhou, dýmající, třímal mezi žlutými prsty.

„Máme tu práci, Píbí,“ řekl pan Polanski vlídně.

Výzvu musel opakovat nejméně třikrát, než Píbí k němu stočil oko. Procedura pak trvala ještě velmi dlouho a pan Polanski vystřídal několik metod slovních ataků rozmanitě citově zabarvených podle zásady cukrátky a biče.

Konečně Píbí projevil cosi jako náznak zájmu o případ svého zaměstnavatele. Promluvil totiž. „Už jsem makal. Vyližte mi...“

Pan Polanski měl upřímnou radost, že Píbí se alespoň nějak projevil, a vítězně se na Golanze usmíval. Van Grofův muž se také usmál, ale poněkud kysele. Pan Polanski je zvyklý, kdežto on nedělá tak často asistenta. Nyní bude vedle smrdutého čidikta sedět a zírat s ním na jeho nesrozumitelné skříně. Ostensen s nimi zůstane jako druhý asistent.

Počítač vypadal jako obyčejný kovový stůl, jehož vrchní desku tvořily tři skříně, které bylo možno nezávisle zvednout až do úhlu pětáctýřiceti stupňů. Píbí vstal a zvedl je víc než rázně. Pan Polanski se otrásl při představě, že ten zatracený čidikt jednou celý skřín utrhne a stroj zničí. Prý takový nemají ani v Pentagonu. Co tomu řekne pan van Grof? Je to velkorysý pán, ale jeho shovívavost má svoje meze. Počítač však nešetrné zacházení ve zdraví přežil. Čidikt se vrátil na židli, znovu se na ní zhoupl, ale tentokrát položil nohy na okraj počítače.

„To snad ne,“ vydechl pan Polanski.

Sotva dořekl, rozběsněný čidikt stál před ním a šermoval mu před očima sevřenými pěstmi. Na předloktí bylo vidět bohatá

souhvězdí vpichů. Čidikt byl značně vynalézavý, pokud jde o bohatost vzájemných kombinací několika málo vulgárních slov. Do sítě oplzlostí nezapředl jenom pana Polanského a Golanze, ale též celou firmu, matku pana Polanského, jeho ženu, jakož i dítě a nakonec celý svět, který strpí bez protestu existenci výše jmenované sebranky, ale jeho trpělivost se chýlí ke konci a v roce Milénia prostě spáchá sebevraždu na protest proti hovadské existenci pana Polanského a jeho spřeženců.

S rozčileným Píbí zacházel Polanski ohleduplně, chlácholil ho, jak jen uměl, omlouval se a prosil ho, ať na celý incident zapomene, vždyť se nic nestalo, a jen ať se, proboha, soustředí na svůj úkol.

Golanž dobře věděl, že tohle je něco jako smluvená hra, nezbytný rituál.

Chemický mládenec je na tom psychicky tak - dejme tomu - prapodivně, že už mu nestačí ani drogy, ani psystimová Ostensenova hudba. Aby mohl pracovat, musí se autenticky rozčítit, musí se rozběsnit do nejvyšší míry, na samu hranici mentální únosnosti.

„Jednou tady sebou praští,“ staral se pan Polanski, „a bude po něm. Rozteče se a zbydou po něm smrduté vodičky, nejspíš zelené. Do té doby ale odvede pěkný kus práce.“

Píbí, tvář zalitou potem, jako by se skutečně už začal roztékat, roztřesený na celém těle, usedl na židli, ale už nechal nohy na zemi. Naklonil se vpřed a polohlasně vyslovil několik kódových slov. Pak se obrátil k oběma mužům.

„Co ode mě chcete?“ vyštěkl.

Pan Polanski se tázavě podíval na Golanze. Formulujte to, jste odborník.

„Potřebujeme vypustit umělou družici,“ řekl Golanž po chvilce přemýšlení, „a nezaplatit za to ani pětník.“

Čidikt zaklel. Nebyl to výraz podivu nad neobvyklostí zadání, prostě dal najevo, že úkol bere na vědomí. Skríny zahrály barvami prvních fraktálů. Byly ovšem starší generace, takže poněkud nepříjemně zářily. Vytryskly na nich složité, květinám podobné tvary rozmanitých barev. Obrazce žily, rozvíjely se a zase uvadaly, vzájemně se proplétaly a pak se rozpadaly, najednou nabyly třetího rozměru, ubíhaly kamsi do dálky a iluze prostorovosti byla tak dokonalá, že Golanž se chvilkami bál pádu do nějakých nekonečných hlubin.

Mladý čidikt se do nich vpíjel očima. Zaťal prsty do kolen, rval si tlustou látku džín.

Informatik se strojem hovořil, dával mu povely a poslouchal jeho odpovědi. Ale byla to řeč tajná, proti níž jsou kryptické výroky starých alchymistů jasnost sama. Ne, ani vynález počítačů páté generace nezbavil počítačovou elitu jejího výsadního postavení. Samozřejmě, i pan Dotyčný se mohl kdykoli k počítači páté generace postavit, mohl k němu promluvit a počítač by poslušně odpověděl. Na požádání dokázal odříkat jízdní řád kteréhokoli dopravního prostředku na světě, poradit recepturu Chateaubriandovy omáčky a sdělit, kdy se odehrála osudná bitva u Filipi. Na této úrovni komunikace pana Dotyčného a počítače páté generace končila. Stroj byl využitý do té míry, jako kdyby někdo použil psystimového rekordéru jako těžítka.

Počítač, aby pracoval tak, jak pracovat měl, musel komunikovat na úrovni přímého duševního kontaktu. Mezi ním a uživatelem musel vzniknout komunikační most. Slova, to byly jen základní opěrné body. Mezi nimi bylo ještě něco. Co vlastně? Na to nedovedl nebo nechtěl odpovědět nikdo z těch mála lidí, kteří odpověď znali.

Z nesmírné hlubiny ozářené fialovým světlem, složený z nekonečně jemné mozaiky neexistujících květin, vystupovaly tváře a tvary. Golanž mohl jen odhadovat, do které báze dat se čidikt právě probořil, které pláne tajných informací znesvěcuje svou smrdutostí (nepochyboval, že penetrantní pach prolíná i po datových sítích), zda je na kontinentě americkém či někde v Asii, kde se všiví partyzáni snaží aktivovat beznadějně zakódované atomové bomby, zda poroučí nebo prosí, zda krade nebo rozdává.

Hrome, tohle je slon, uvědomil si Golanž.

Obrovské zvíře se rozběhlo po skřínu, Golanž nemusel dlouho přemýšlet, aby pochopil, že prchá před smrtí. Ta je však lepší běžec, atlet nad atlety. Byl to druhohorní ještěr, nějaká condylarthra, která se rychle měnila ve vzpřímeného tenkoocasého amblypoda; eocén se prolнул přes oligocén do miocénu a skřínem běžela desmostylia, slonu podobný tvor, nápadný krátkým rypákem. A už tu byl i slon a s ním i čtvrtohory, současnost. Obrazovka plála červení, znamením zla a nebezpečí. Obrovskému tlustokožci se podlomily nohy a vzápětí udeřil tělem do země. Ta to však vydržela.

„Hlídací pes,“ řekl čidikt.

Golanž nejistě pohlédl na pana Polanského. To jsme se moc nedozvěděli, pomyslil si. Věděl, že tihle mládenci od počítačů jsou zvyklí na klikaté stezky, že často dělají nečekané odbočky, že jejich zájem je vede do stran, mnohdy i nazad, ale zřídka kdy

přímo. Avšak tentokrát si nebyl zcela jistý, zda chemický chlapec nevstoupil do slepé uličky: po tak dlouhé době se dostal k obrázku, který si mohl nalistovat ve kterékoli encyklopedii a který dozajista neměl s vypouštěním umělých družic nic společného.

Pan Polanski byl ale klidný. Pozoroval mladého čidíka při práci častěji než Golanž a odvykl si čemukoli se divit. Ať ten chlapík dělá, co umí, je za to placený, taková byla jeho filozofie. Jen klid. Píbí dobře ví, proč sem plete obrázek nějakých pravěkých potvor a nakonec i obyčejného chobotnatce a proč žvaní o hlídacích psech.

Obraz slona se najednou začal rozpadat jako deska automobilového bezpečnostního skla po prudkém úderu kamenem. Vločky byly stále drobnější, chvěly se, vibrovaly v třeštivém větru, rysy tváře se rozplynuly - a už z mlhy vystupoval jiný tvar: byly to číslice, ano, byly to zeměpisné souřadnice.

„Co to má být,“ zabručel pan Polanski.

„Konec světa,“ řekl Píbí úplně klidně.

„Cože?“ ozval se Golanž.

„Ostrov na konci světa. Najděte si ho sami, tady máte adresu.“

„Co tam?“ vyhrkl pan Polanski.

„Tam budou vypouštět ekologickou družici Hlídací pes, krucinál, copak jste takoví blbci, že to nechápete?“

Ted' už ani pan Polanski nebyl přesvědčen o zdravém rozumu mladého muže. Píbí se jednou zbláznit musel, proč by to nemohlo být právě dnes? Čidíkt neustával v práci. Štěkal nesrozumitelné rozkazy a hlasový generátor počítače mu klidně odpovídal. Golanž si představoval tu nesmírnou informační síť, rozproštěnou po celém světě. Pavučina kabelů optických, kryonických i těch klasických, koaxiálních, spojovací centrály pohřbené do betonových sarkofágů ponořených do moře kapalného dusíku, diskové antény namířené k nebi jako žebravé dlaně, spojovací družice, ti šerední brouci putující vakuem, zavěšení na niti gravitace napnuté odstředivou silou, a hlavně počítače, mrtvá hmota, která zešlela po dotyku lidské ruky. Počítače zkonstruované jinými počítači, pomocníci, kterým nikdo nerozumí a nikdo ani neví, zda opravdu pomáhají; džin, který vyletěl z láhve, ale možná v ní nikdy nebyl, stroje komunikující s člověkem, ale hlavně jeden s druhým, rakovinové nádory, požírající informace ber kde ber.

Informace jsou jejich jediná vášeň, jediný smysl života. A na této síti rozhoupané v imaginárním prostoru tančí Pídí,

k smrti nemocné dítě. Zbavený mozku, s kyanidem v žilách, v mnohém ohledu připomínající mouchu vysátou pavoukem.

Najednou se Golanzovi z té podívané udělalo špatně. Nejraději by odešel, ale nesnesl pomyslení, že by za sebou zanechal toho ubožáka připoutaného k mučicímu nástroji. Měl by odstrčit starého tlustého vydřiducha, měl by mladíka vytrhnout z třeštivého snu, měl by ho vyvést na vzduch, měl by mu koupit krabici mléka, měl by mu ukázat rozkvetlou lípu, měl by... Sklopil oči.

Zato pan Polanski dychtivě pozoroval skřín. Nerozuměl informatice ani za mák a sám by nedokázal z počítače vydolovat ani informaci o tom, kolik je hodin, ale něco přece jenom pochytil za tu dobu, po kterou Píbí umíral v jeho službách.

Dokud se na skřín objevovaly obrazy, ať už konkrétní tvary předmětů, krajin či osob, dokud po světelné ploše bloudily nápisy a číslice, dokud počítač vyslovoval kódovaná hesla, potud bylo vše v pořádku: Píbí stále krácel po klikaté stezce vedoucí bludištěm informací. Propojoval počítač se stroji vzdálenými desítky tisíc kilometrů, nebo možná jen pár set metrů. Získával informace výměnou, lstí, a snad i vydíráním. Sám prohlašoval, že mnohdy ani neví, odkud se která informace bere, a hlavně - za jakou cenu. Kde jsou ty časy utajovaných údajů! Úředník natiskl na spis razítko Důvěrné, Tajné, Přísně tajné a každému bylo jasné, jak se spisem nakládat, komu je určen, komu zapovězen, ve které skříní a ve které zásuvce má spřádat své papírové sny. Ve věku počítačů páté generace nic takového nebylo možné. Počítač sám rozhodoval, kterou informaci utají a za jakou cenu je ochoten tajemství uvolnit. Některá tajemství počítače údajně sdílejí samy mezi sebou a doposud je nesdělily žádné lidské bytosti, tak se to aspoň tvrdí a Píbí nejednou prohlásil, že to nepovažuje za vyloučené. Někdy - naštěstí ne často - se mu stalo, že narazil na neprostupnou hradbu. Cesta skončila a on, ať se namáhal sebevíc, nepokročil kupředu.

Těhdy se skřín zbarvoval rudě a stejné barvy nabývala i vyzáblá tvář chemického chlapce. Byl to jenom odraz od skřín? Anebo bylo rudnutí důkazem, že v jeho žilách přece jen nekoluje čistá kyselina dusičná?

Pan Polanski měl příležitost o této delikátní otázce uvažovat, protože šarlatová barva právě na skřín vstoupila. Nejdřív takřka neznatelně, ale prosazovala se čím dál tím výrazněji.

Píbí zprudka dýchal. Své rozkazy už nedrmolil, křičel je a žíly na krku se mu napínaly. Pan Polanski sáhl do kapsy pro kapesník

a otřel si čelo. Hlučně funěl nosem. Poškrábal se na prsou. Golanž si všiml, že má ruce porostlé tuhými černými chlupy.

Obrazovka zahořela jak pouliční semafor.

„Tady něco je... Stopa... stopa... Brian Tevis, komunikační důstojník raketoplánu Diamond, bude vypouštět Hlídacího psa... Garrett... Herbert Garrett... Terorista, hledá ho *Světová antiteroristická*...“

Píbí, teď už vyčerpaný, prsty potřásnuté krví, zabořil tvář do dlaní a zaskučel. To už i otrlému panu Polanskému povolily nervy, kývl na Golanze a oba bez otálení přiskočili k mladíkovi a podepřeli ho právě včas, aby se nezhroutil na zem.

Toto všechno se odehrálo tak rychle, že Golanž nebyl schopen nějakých rozumných úvah o tom, co vlastně spatřil. Když ale podpíral to neuvěřitelně vyzábělé lehoučké tělíčko, v duchu mu vytanula nejasná vzpomínka. Uvědomoval si, že před krátkou dobou, když Píbí už jen chrčel či skučel, zaslechl cosi povědomého, nějaké slovo - nebo to snad bylo jméno? -, které má podivný význam.

„*Angolmois*,“ vyslovil to jméno.

Mladík potřásl hlavou jako boxer po těžkém úderu.

„Kdo je to? Co je to *Angolmois*?“ ptal se Polanski.

„Nevím.“ Odmlčel se.

Jaký *Angolmois*? Co to slovo *Angolmois* znamená? Polanski nenaléhal. Věděl, že v informatikově hlavě často uváznou zbytky informací, zbavené souvislostí. Ale jsou i jiné prostředky, jak je doplnit a ověřit, než je komunikace s tím zatraceným počítačem - našťástí.

Golanž si žádným *Angolmoisem* hlavu nelámá. Přemýšlel o Marie-Anne Letierové, kterou zatahl do téhle hry, která nabrala prudší tempo, než jaké předpokládal. Co o ní věděl? Francouzská vědátorka, pracuje v Polsku. Vědátorka, vědátorka... To zní ošklivě. Kdepak ale jsou ty doby, kdy vědátorky byly automaticky šeredné. Naopak, doba je vymknuta z kloubů a právě ty nejhezčí dívky propadají do nejhlubších propastí učenosti. Snažil se představit si tu tvář a hlavně postavu mu neznámé Francouzky.

Hlídací pes, Brian Tevis, terorista pronásledovaný mezinárodní policií. Ne, nesmí udělat chybu. Van Grof by mu ji nikdy neodpustil. Informací už získal dost, aby se šéf mohl rozhodovat.

Rozloučil se s Polanským a také s čidíkem.

„Mimochodem, Píbí, slyšel jste někdy jméno OKIDA?“

„Jestli slyšel?“ podivil se chemický chlapec. „Děláte si srandu, nebo co? To je přece ta sráčská firma, která vyrobila tuhle zkurvenou mašinu, aspoň teda z větší části.“

Na důkaz pohrdání výrobkem firmy OKIDA Píbí uštědřil stroji výchovný kopanec.

Golanž nechtěl být svědkem dalších výstředností smrdutého mládence, vyšel soukromým východem na zadní schodiště, které spojovalo Némethovu laboratoř, výpočetní středisko TURBO-NEWS a van Grofův byt, a spěchal za svým šéfem. Ten byl s dosavadními výsledky spokojen.

Van Grof hovořil úsečně, takřka telegraficky. Tak nějak si lidé kdysi představovali, že budou mluvit kybernetické stroje, pomyslí si Golanž. A vida, zase je všechno jinak. Stroje nehovoří, ale ukazují obrázky. Pokud promlouvají, pak ústy svých médií.

Čidikt Píbí. Když si na něho vzpomněl, Golanž se otrásl nevolí. Van Grof si toho všiml a projevil o Golanže starost. S polo-úsměvem vyslechl Golanžovo vyprávění.

„Řekl *Angolmois*? Zajímavé... Bude dobře se poohlédnout i po téhle stopě.“

4.

Salzmann vyslechl poručíkovo hlášení na lavičce posilovny, kam usedl, zrudlý, zalitý potem, po hodinovém zápase s činkami a boxovacím pytle.

„Takže Garretta nám vyfoukla Macušita...“ opakoval zamyšleně. Mrkal přitom, jak mu pot stékal do očí. Usmál se. „Já mu to řekl, hajzlovi. Nám neuteče, ani kdyby chtěl zdrhnout na Mars.“

Úkosem na poručíka pohlédl. „Ještě něco? Ven s tím.“

„Dostal jsem hlášku, ale moc velký smysl to nedává. Týká se to Slona.“

„To je ten filipínskej chirurg, co kšeftuje s čerstvě vyrobenejma mrtvolama?“

„Ekologické sdružení Slon,“ řekl poručík trpělivě. „Patnáct milionů členů, z toho tři sta tisíc aktivních. Sídlo mají v Chicagu, oficiálně, neoficiálně na Maltě. Cíl sdružení je prostý: chtějí zachránit slona afrického před vyhubením.“

„Slon,“ zavrčel Salzmann. „To jste měl říct hned, že jde o ekologisty. Mě moje stará zapsala k Veverkám. Má moc ráda veverky, moje stará. Pokud jde o mě, Robinsi, já na veverky dost seru. Tak dál.“

„Slon bude napřesrok vypouštět monitorovací družici. Stacionární dráha družice bude nad Afrikou, samozřejmě. Technické detaily neznám. Možná laserové dělo, které pytlákům vypálí druhou díru do prdele. V každém případě tenhle pes má dávat pozor na pytláky.“

„Kdyby tak chtěl vypálit druhou díru do prdele Garrettovi, to by bylo něco,“ povzdychl Salzmanna a otřel si obličej, znovu zalitý potem.

„K tomu třeba taky dojdeme. Hlídacího psa bude vypouštět Macušíta. Nejdřív na nízkou dráhu, pak přes Diamond na stacionární.“

„A sakra,“ řekl Salzmanna. Ručník si přehodil přes šíji jako šálu.

„A teď to hlavní a zajímavý: Projekt Hlídací pes šéfuje nějaká Draskarová. Dostala na konto prachy. Ne moc velký, ale slušný.“

„Lidi upisují na ekologii. Někdo z nadšení, někdo z posranosti. Ekologisti mají čím dál větší moc.“

„Dostala víc, než dávají lidi, a míň, než upisují korporace. Jsou to divný prachy.“

„Původ?“

„No...“

„Je mi jasné, že jste tu informaci nesehnali legálně. Ven s tím, nepíšeme žádný hlášení.“

„Georg van Grof, Londýn. Kšeftuje s elektronikou. Softwarový pirátství, průmyslová špionáž. Disponuje nelegálním počítačem, výrobce OKIDA. To je ta firma, co stojí za kdejakou nelegální technologií od Grónska po Ohňovou zemi. Van Grof je šikovnej, nikdy na něho nic neprasklo. Ne moc velká firma, ale zatraceně výnosná. Prostě, dalo se pár chytřejších lidí bez skrupulí dohromady a lížou smetanu.“

„Nechali líznout jinýho.“

„Jo. Jenže... Proč? Slon prachy potřeboval, to je jasné. Dával inzeráty. Jenže každé podělané ekologické spolek dává inzeráty.“

Salzmanna zavrčel: „Jo. Veverky taky.“

„Proč tedy nějaký šmelinář s elektronikou upisuje divný prachy na záchranu slona afrického? Tohle mi vysvětlete, Salzmann,“ řekl poručík naléhavě. „Třeba je to hloupost. Třeba potřebují odpis z daní. Třeba... zní to srandovně, ale vyloučený to není, třeba má ten van Grof opravdu rád slony.“

Poručík zmlkl a upřel na Salzmannův zrak. Ten se zamyšleně poklepával pěstí do dlaně. „Dobrý. Jo, moc dobrý. Uvidíme.“

Vstal, navlékl si rukavice a zasadil do těžkého pytle první z dlouhé série krátkých prudkých ran.

5.

Madame Juliana van Grof... Žena ze starobylého portrétu. Pocházela z dynastie holandských loďařů. Na její výchovu v mládí bylo vynaloženo dost prostředků, jako na výcvik batalionu hudebníků a filozofů, což rozhodně neznamenalo, že byla amuzikální a nedovtipná. Na určité společenské úrovni se ale vzdělání nepoměřuje tím, čemu se říká *output*, měřitelný efekt a výsledek. Madame Juliana van Grof byla zhmotněním imaginárního pojmu *vysoká kultura*. Nedokázala by složit symfonickou báseň nebo napsat esej o Heideggerovi, ovšem dovedla by na vynikající úrovni hovořit se skladatelem i esejistou a byl by to hovor k prospěchu obou. Štíhlá, vzpřímená, působením přemnohých technologií legálních i nelegálních mladistvě svěží přes svůj věk, po němž nebylo radno pátrat. Byla asi tak krásná a přitažlivá jako Pygmalionova Galatea, zřejmě první android lidských dějin: obdivovat mohl každý, ale milovat ji dokázal pouze její tvůrce. Měla na sobě černou řízu z dokonalého polyvizního materiálu, který se vyráběl kdesi v Koreji - nebo snad v Peru - navzdory zákazu Světové zdravotnické organizace, podplacené, jak se tvrdilo, firmou Benetton.

„Všude se mluví o Miléniu, o blížícím se konci světa,“ poznamenal van Grof. Seděli spolu u snídaně, při které je obsluhoval mladý Kanak ve sněhobílém stejnokroji.

„I pan Schuster si myslí, že bude konec,“ odvětila paní van Grofová starostlivě. „V roce 2000 nastane konečný a definitivní zánik toho světa, jak ho známe.“

„Ovšem,“ souhlasil van Grof. „Každou vteřinou zaniká svět v té podobě, jak jsme ho až dosud znali. Konec je nejtrvalejší a nejvíce charakteristický režim jeho existence.“ Zvláštní..., pomyslí si. Milénium se opravdu zavrtává lidem do hlav jako cizopasný červ. „Co je to rok 2000? Pouhá konvence, navíc omezená na křesťanský svět. Jaká pýcha musí vězet v lidském pokolení, že se někdo odváží spojit ideu konce světa s nicotností zvanou křesťanský letopočet!“

„Ty mne chceš poplést,“ hněvala se paní van Grofová. „Pan Schuster hovoří o skutečném zániku, a ne o tvých metafyzických subtilitách.“

„Pan Schuster, jak jsem slyšel, je astrolog a snad i alchymista. Rozhodně je to ezoterik vysokého stupně zasvěcení.“

Paní van Grofová si nebyla jista, zda její muž nežertuje. Znala dobře míru jeho skepse vůči okultním naukám, které sama